

POLLICEBAR (vir amplissime) non ego quod possem, persoluisse quod deberem, excurrere in calcem laudum tuarum. Propterea id plene si neque, facti culpam prestobres stipulante etiam re, cuius iustas personarum vindictas non conetur arbitri, & sacramenta iusta pronuntiare. Iudicio tu vicereis sacramentum tuum a sacro abfuleris: meum redibit ad aeternum. Quo me tuum are, quod me solutum sacramenti pena sentiam, cum ad hoc meum quancumque rude, primorum certaminum, hyrcinum, medicos recitandum in olympo, & terarum amor ex umbra (ut dicitur) in solem educeret. Iuvit in pensandis pens mei partibus, distrahendum, & incidere in eam acerbissimi casus recordationem, quon gravior sensus amicitiae fraternae, pallentis imagine forme, inuehebat infirmum. Pro dolor! Quam dolorem diuerti lex incurabilis tulisti, peperisti, mors, mors, geminarum deorsum salutis amittorum. Qui non dubitasti ipsi inuicem compati ad deos, vel ut alij dicunt ad aras usque. Tanta inter illos erat omnium rerum, consiliorum, voluntatum communio. Estque tum illa quam desiderabat Pythagoras, & expressa ad imitandum amicitiae imago, & quodam tria tresq; adit. Cuius cogitatione animum meum inque meam, dum anima exasperabo mea, esse putauit conformandam. Sed me reficit & recreat morum ista similitudo, quia in pietas, non caret praconio? Quid non fixis, superent ut homines, tuam lucifere sapientiam, qua in omnibus moribus suis amores excitat? Qua te gratissim, te dilectum, te non minus deo praparentis personificis, similitudinis amulus diuina facies. Fateor, materies superabat ut enim in sum, cuius facundia posuit ut amittat are, & copius ubertatque verborum induppsi, qua incurandum te aliquod acrona libertatis audiret. Lenior illa quidem, quam ut tibi gloria amplo, virtute honeste sit exoptanda. Quancumque tamen in me est, eam spero tua mun-
Pue & Vale.

AD QVODLIBETARIAM
QVAESTIO MEDICA
MATVTINIS EXAGITANDA DISPUTATIONIBVS
IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XXXI. DECEMBRIS D. IOANNE
DE RENOV DOCTORE MEDICO, MODERATORE SAPIENTISSIMO.

An calor febrilis pro ratione natiui?

RERV M caducarum ortus & interitus Caelum & Natura: haec opifex & creationis nostrae author: illud verò luminis calorisque primordium, multiplices ex se producitur rerum euentus, eiusque perpetuo ac perenni motu, huius mundi fabrica, disuersorum tum simplicium, ut elementorum, tum compositorum, eorumque vel imperfectè mixtorum, ut meteoraliū, vel perfectè, ut animalium & plantarum, connexione & contexta, perficitur atque conseruatur. Ex perfectè mixtis duo forum naturalium genera, inanimata, & animata profluunt, quae ut specie distinguuntur, sic suae generationis diuersa principia expostulant. Singulis verò partibus communi naturae lege tributum est, Solis diuino calore (cuius beneficio in imis terrae visceribus recondita, ut metalla, lapides, vitalia quodammodo cernuntur, cum homine, homo; cum leone, leo generatur) suam & totius compositi salutem conseruare, eiusque influxu & moderamine vitam ducere, deliquio commori.

CALOR autem aetherios siue caelestis, in homine est tripposus & tripposus: hic singulis partibus congenitus, ille quotidie influens, vno eodemque cordis & artieriarum motu, ad singulas corporis partes transmittitur, ut illius in horas vanaescens defectum suppleat. Cui spiritum triplicem, tenuitate congererem, tanquam materiam subterni necesse fuit: hunc autem ob leuem & euandam substantiam humori cuidam oleoso, fouendae flammam aptissimam insidere decuit, cuius benigno rore, quae magis participat, vitae longioris, quae minus, breuioris compotes esse solent. Solida itaque partis substantia triplex humor, elementaris, primigenius, & alimentarius continet & firmat. Extremam frigoris qualitate calor natiui extinguitur, superstitit quodammodo spiritus rem, cum vtroque vitam aboleri necesse est.

AB HV IVS bona caloris natiui repperie, ut partium corporis, functionumque omnium integritas sequitur, sic eiusdem intemperie, externi suffusa qualitate, febris oritur in calore immo dico, a naturali, specie distincto, consistens, & in corde primò, vitae principio, sedem habens: vbi accensus, per arterias, vna cum spiritu & sanguine in omnes corporis partes diffunditur, earumque functiones interpellat: Ex quo pro triplici cui primū insidet, subiecto, haec febrium species enascuntur, Ephemera, Synochus, & Hectica, nec plures, ut nec frigida in corpore subsistunt. Spirituosa substantia, ut pote tenuissima, facillimè alteratur: humida, quodammodo media, difficilior: solida, ut quae sit crassissima, difficilimè. Ab Ephemerā in hecticam difficilis: in putridam, facilis promprūque transitus. Illa vno tantum die definita, in spiritu tenui ac dissipabili consistit, febremque omnem putridam antecedit.

EPHEMERAE simplex Synochus haud multum dissimilis, ab ea, diuturnitate distincta, succedit, cuius prima constitutio in sanguinis phlogosi, ex humorum aequabili permissione, in maioribus venis inter alas & inguina fitis, stabulatur. Ea continenter affligit & fatigat, nullā exandescencia, nullāque intermissione, dum integrè soluta sit. Putrida Synochus, si venarum arteriarumque sanguis, aliquin temperatus, putredine incendiūque praeherendatur, exurgit. Is si plus bilis continet, continuam tertianam, si pituitae, quotidianam, si melancholici succi, quartanam febrem facit. Hectica, perpetuae siccitatis non semper comes, calorem, in cordis, partium ut calidissimi, sic omnium nobilissimi, staminea substantia, primū ac perse haerentem ac infixum agnoscit: ex cuius feritate plus aut minus saeuat, cum tres assignentur gradus, si levis & perexigua illius substantiae iactura fuerit, primus, si tota aut plurima absumatur portio, secundus: si denique cum carnosa humidum primigenium depopuletur, tertius constituendus est. Illi curationem non respuunt, hic immedicabilis perhibetur.

DIVERSARVM autem febrium cum diuersae sint causae (alia enim externae aliae internae dicuntur) nihilominus natiuus calor inter eas annumerari suo iure quodammodo potest: qui materiam vicem subiens, ut externus efficientis principij, quò vegetior, eò febrilem magis adauget & exulscitat; quò languidior & paucior, eò minus eundem fouet. Aetatum decursus illud demonstrat. Infantulus iuuenibus calidiores, quam postea vnquam, febres quamplurimae exercent. Dentientem Diaria & Synochus vtrāque: Puberes diuturnae magis: Adultiores & proeclatiorate, acutae, quales adentes, & tertianae; tum continuā, bile in maioribus venis, tum intermittentes, eadem in minoribus putrescente. Senes frigidissimi & siccissimi, cum paucioribus morbis quam iuuenes obsideantur, tum praesertim à febrili illo incendio rarius diuexantur, & eodem praehensi, propter dulcissimi nectaris paupertatem, ocyus intereunt.

Ergo calor febrilis pro ratione natiui.

ASSEREBAT MICHAEL TOVTAIN PARISINVS ANNO DOMINI 1598.

M. Iacobus Cousinor.
M. Petrus Segwyn Professor Regius
M. Ioannes de Renou Praefes.

Domini Doctores Disputaturi.
M. Petrus Piar.
M. Nicolaus labor.
M. Anthonius de Cappe Med. Reg.

M. Philippus Harduin de S. Iacques.
M. Claudius Fauuelet.
M. Petrus Lassile Med. Reg.

